TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Đặc khu kinh tế: Miễn thuế nhiều, khác gì cho không đất đai?

15:02 23/11/2017

Bàn về Dự thảo Luật Đơn vị hành chính kinh tế đặc biệt, Đại biểu Trương Trọng Nghĩa cho rằng, khái niệm "nhà đầu tư chiến lược" còn rất dễ dãi.

ĐB Trương Trọng Nghĩa lo ngại thời gian cho thuê đất 99 năm là quá dài

Miễn thuế nhiều, khác gì cho không đất đai (?)

Đề cập đặc khu kinh tế, Đại biểu Trương Trọng Nghĩa (Đoàn TP. HCM) cho rằng, ở thời điểm này, Việt Nam "không thu hút đầu tư bằng mọi giá". Do đó, dự luật cần xác định rõ những dự án đầu tư vào đặc khu cần phải tạo nội lực cho Việt Nam, bảo vệ chủ quyền, văn hoá Việt Nam.

"Nếu nói cùng có lợi nhưng họ lợi 8, mình chỉ có 2 thì không đạt. Nhiều khi, họ cam kết nhưng nửa chừng không đáp ứng được thì căn cứ vào luật chúng ta có quyền thu hồi, xử lý", ông Nghĩa nói.

Liên quan thời gian cho thuê đất đến 99 năm, trong khi quy định hiện hành là tối đa 70 năm, theo ông Nghĩa chưa hợp lý. Ông Nghĩa dẫn ví dụ, nhà đầu tư chiến lược chỉ cần đầu tư 44.000 tỷ đồng vào xây dựng casino sẽ được cấp đất tới 99 năm.

“Liệu rằng, 50 năm nữa còn xài tiền, còn đánh bạc không, nếu còn thì còn đánh theo kiểu casino hay không? Nếu 30 năm nữa casino thất bại, chúng ta có thu hồi đất hay không?”, ông Nghĩa nêu câu hỏi và đề nghị không nên nới thêm thời gian cấp đất. Luật cũng cần quy định dự án thất bại phải quy định trả lại đất và dự án nào muốn thay đổi ngành nghề khác thì phải thay đổi thủ tục.

“Cần quy định có ngành không cho nước ngoài đầu tư, có những ngành không cho chuyển nhượng nước ngoài”, ông Nghĩa kiến nghị.

Đại biểu Thạch Phước Bình (Đoàn Trà Vinh) cũng đề nghị cần nghiên cứu kỹ về thời hạn cho thuê đất đai lên đến 99 năm và chính sách ưu đãi thuế cho các doanh nghiệp.

“Đề nghị Ban soạn thảo nghiên cứu lại, không thể miễn thuế tiền thuê đất, mặt nước cả tuổi đời dự án 70 năm, 90 năm, vì như vậy không khác gì cho không đất đai cho những người thuê đất”, Đại biểu Phạm Văn Hòa (Đoàn Đồng Tháp) góp ý.

Đại biểu Mai Thị Phương Hoa (Đoàn Nam Định) cũng cho rằng, việc giao đất với thời hạn tối đa 99 năm là quá dài so với chu kỳ thu hồi vốn của hoạt động sản xuất, kinh doanh và có thể bất lợi cho Nhà nước do nền kinh tế thế giới đang có sự biến động mạnh và có thể dẫn đến những thay đổi, khó dự báo.

Trong khi đó, Đại biểu Bùi Thu Hằng (Đoàn Hòa Bình) nhận xét, chính sách miễn tiền thuê đất, thuê mặt nước và thuế sử dụng đất phi nông nghiệp cho cả thời gian thuê từ 70 - 99 năm đối với một số dự án là quá dài.

“Tôi đề nghị, chỉ miễn 50 năm để phù hợp với Luật Đất đai, trong trường hợp thuê quá 50 năm phải được Thủ tướng Chính phủ cho phép và phải đóng thuế đất, thuê mặt nước”, bà Hằng nói.

Trước đó, trình bày báo cáo thẩm tra về dự án luật này, Chủ nhiệm Uỷ ban Pháp luật Nguyễn Khắc Định cũng cho biết, việc giao đất với thời hạn tới 99 năm là quá dài so với chu kỳ thu hồi vốn của hoạt động sản xuất, kinh doanh và có thể bất lợi cho Nhà nước.

“Đề nghị cần xem xét đánh giá tác động của chính sách này đối với sự ổn định kinh tế vĩ mô, cũng như với cuộc sống của người dân; quy định thời hạn sử dụng

đất phù hợp hơn đối với từng ngành, nghề ưu tiên phát triển và phù hợp với thực tế sử dụng, gắn với thực trạng quỹ đất hiện có tại mỗi địa phương để vừa thu hút đầu tư, vừa bảo đảm an ninh, chủ quyền, lợi ích quốc gia, dân tộc và không gây lãng phí nguồn tài nguyên đất đai", ông Nguyễn Khắc Định đề nghị.

Giải trình làm rõ thêm về vấn đề này, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và đầu tư Nguyễn Chí Dũng cho biết, theo Luật Đất đai hiện hành, thời hạn sử dụng đất tối đa đối với đất sản xuất trong các khu kinh tế là 70 năm.

"Dự thảo luật này cho thuê đất tối đa là 99 năm, chỉ áp dụng đối với một số dự án thuộc ngành nghề ưu tiên phát triển trong đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt và phải được Thủ tướng Chính phủ quyết định", Bộ trưởng nói.

Tự chủ là linh hồn của đặc khu

Đề cập mô hình tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương, Đại biểu Phạm Hồng Phong (Đoàn Hậu Giang) cho rằng, nếu theo phương án 1 là không tổ chức HĐND và UBND sẽ có tính vượt trội, nhưng lại chưa phù hợp với Hiến pháp. Còn nếu theo phương án 2, tức là vẫn có HĐND, UBND thì lại không tạo ra tính đột phá.

Từ những phân tích trên, ông Phong đề nghị vẫn tổ chức theo cấp chính quyền, nhưng sẽ xây dựng bộ máy theo hướng tinh gọn.

Tuy nhiên, Đại biểu Thạch Phước Bình (Đoàn Trà Vinh) cho rằng, mô hình hoạt động của chính quyền mang tính tự chủ là linh hồn của khu đặc khu. Do vậy, nếu không có các quy định phù hợp, vượt trội thì khó tạo ra sự khác biệt. "Các đặc khu nên trực thuộc Chính phủ, người đứng đầu đặc khu được Chính phủ phân quyền và thực hiện những quyền hạn trực tiếp được Chính phủ giao", ông Phước nói.

Trong khi đó, theo Đại biểu Đỗ Thị Lan, mô hình tổ chức theo hướng không tổ chức HĐND và UBND là yếu tố quan trọng để tạo ra đột phá, cải cách thủ tục hành chính, giải quyết tốt và nhanh gọn thủ tục cho các nhà đầu tư. Chúng ta cũng đừng lo không có ai giám sát. Bởi chúng ta vẫn còn nhiều cơ quan, đơn vị thực hiện chức năng giám sát. Việc xây dựng đặc khu, không chỉ cho Vân Đồn mà là cho cả nước.

Khánh Yên *(Th)*